

ta 16/28 januaru.

dact. : strad'a arborelui verde nr. 40.

Nr. 3.

Anulu VIII, - 1872.

Pretiuu pe anu 10 fl., pentru Roman'ia 2 galbeni.

Lupt'a cu unu sierpe negru.

La o bruneta.

Mai tîni tu minte, flóre iubita,
 Senin'a nópte 'n care mi-ai dîsu :
 „Numai cu tine sum fericita,
 Si totu-mi pare unu paradis ;
 Ér fara tine
 Totulu mi-pare a fi unu visu.“

D'atunci, iubit'o, a mea viétia
 Fara de tine a fostu o ghiatia ;
 Dar candu acuma ti-cautu in fatia,
 Sufletu-mi simte unu mare doru :
 Draga copila !
 P'a tele bratie, asiu vré sê moru !

Mai tîni tu minte, draga bruneta,
 Candu Dómn'a noptii pe ceriu luciá,
 Si eu cu tine 'n cabrioleta
 Sboramu in fuga peste siosea,
 Ér a ta mana
 Fruntea-mi ardenta o mangaiá

Atunci, iubit'o, manile mele
 Erau unite cu ale tele,
 Frundiele 'n arbori siopteau si ele,
 Eramu ferice si lacrimamu ;
 Urmá tacere,
 Si-apoi indata ne desceptamu.

Ti-aduci a minte 'ntr'o deminétia
 Candu de la tine eu am plecatu,
 Ti-am dîsu „Adío“, si cu dulcétia
 Am pusu pe buze-ti unu sarutatu ;
 Astu-feliu de róua
 Eu nici odata n'am mai gustatu.

Ne despartíramu. Ah ce dorere !
 Adío lume si ori-ce placere !
 Si ti-am dîsu, draga : „La revedere !“
 Mi-ai datu, fetitia, cu man'a ta
 Semnu de adío,
 Si-ai mai adausu : „Nu me uitá !“

Printre furtune si venturi line
 Eu totu-de-una te-am adóratu,
 Cá-ci diu'a nóptea gândeam la tine,
 La suvenirea ce tu mi-ai datu ;
 Ea este viua,
 Cá-ci nici odata nu te-am uitatu.

Tu esti si-acuma una sub
 A mea iubita incantat.
 Fi-mi tu fidela, neschimbato.
 Si-ti juru credintia si-alu meu.
 Draga copila !
 P'a tele bratie dorescu sê moru !

Z. Antinescu. *)

Epistole literarie. **)

I.

Dorite amice !

Ai totu dreptulu sê me intrebti : „De ce óre
 la noi mai multu se scrie despre literaturile
 straine, decâtu despre literatur'a nóstra pro-
 pria ?“

Intrebarea este fórte insemnata. Ea cu-
 prinde o materia, care, bine séu reu, trebue
 tratata seriosu ; ea atinge o rana fórte simtító-
 ria, trecuta in cangrena si care merge din reu
 totu in mai reu.

De o parte ti-multiamescu, cá-ci mi-ai
 datu materia pentru a-ti mai scrie, de-si pré-
 grea pentru mine ; de alta parte m'ai dispúsu
 reu, cá-ci mi-ai aretatu cu degetulu o péta né-
 gra, ciumatá, pe corpulu fragedu alu literatu-
 rei nóstre.

Sê constatámu mai inainte acestu morbu
 in tóta intinderea lui !

Literatur'a nóstra nóua consta mai multu
 numai din diuarie. Opere vedemu raru. Publi-
 culu se intereséza de ele si mai raru. Scriitorii
 se intrecu cu publiculu intru a face séu a ceti
 — nimicu.

Déca ne uitámu in diuariile nóstre, candu
 se demitu si ele a mai vorbí despre literatura,
 aflámu in cea mai mare parte totu numai tra-
 tate despre literature straine.

Ici se critica cutari opere, cu preferintia
 francesa séu germana, aparuta de curendu ; se
 publica din ele estrase mai lungi séu mai scur-
 te ; dincolea vedemu tratate biografice-literarie
 despre cutari scriitori renumiti, incependu nu
 de la Omer, cá-ci acel'a este pré departe si
 pré betranu, fara de la unulu mai de aprópe si
 mai interesantu pana diosu la Heine, si, cerendu
 necesitatea, pana mai in diosu de unulu ca d'al-

*) Salutámu cu bucuria între colaboratorii nos-
 tri pe autorulu sublimei poesii „Vócea unui orbu“ !
 care la 1861—2 a facutu o sensatiune atáta de mare,
 Redact.

**) Alu treile ciclu. A se vedé „Familia“ din
 1870—71.

de Gablitz, cu care fratele Hasdeu înmulți panteonulu poetiloru de la „Convorbirile“ refractariloru iasiani, de alta parte traduceru pe facia și pe dosu, la lumina și întunerecu.

Literatii nostri știu sê-ti spuna nu numai calitătile la scriitorii mai renumiti straini, dar știu sê faca și distinctiunile cele mai subtile între unulu și altulu; și deca vrei tôte aceste sunt în stare sê ti-le însîre într'unu tratatu lungitu latîtu, câtu postululu pasciloru, sê-ti spuna motive, filosofice, estetice, psihologice; sê-ti analizeze fondulu istoricu a cutarei opere, innodandu sume de citate din cutari scrieri, fia de ori-ce limba, chiar și sanscrita, câ-ci nu le pasa, și aceea o știu, ca și cum s'ar papá cu lingur'a.

Èr deca este vorb'a sê-ti spuna ceva despre cutare scriitoriu romanu: sêu câ abié i-a audîtu de nume, sêu câ nu știe ce a scrisu, sêu câ nu pôte sê-ti spuna doue vorbe ce meritu literariu au scrierile, sêu câ ti-lu sue pana în alu treilea ceriu, sêu câ ti-lu arunca pana în fundulu iadului, și deca lu-intrebi, câ de ce, și cari i sunt motivele, sêu nu-ti pôte spune nici unulu, ceea ce se întempla cam de a rendulu, sêu motivele le substitue prin laude ori prin injurature s. a.

S'a întemplatu de s'a scrisu numai despre câte unu scriitoriu strainu feliturite tratatê și apretîári.

Asiu poté citá a nume, dar eu nu voiu sê facu aici cataloge, mai vêtosu candu lucrulu este destulu de cunoscutu — celoru ce se întereséza d'asié ceva.

De unde, de ce óre acésta manía pentru totu ce este strainu? Pentru ce nu se aplica celu pucinu unu percentu din ea și la literatur'a nóstra, la scriitorii nostri? Pentru ce se scrie atátu de pucinu, despre operele nóstre literarie, despre viéti'a scriitoriloru nostri cei mai renumiti pana acum? De ce atátu interesu pentru totu ce este strainu și neglegere a productelorु proprie?

Sê fia ajunsu óre Romanii la aceea stare neesplicabila în natura, ca ei sê uréscu ce este sufletu din sufletulu loru, sange d. anjele loru, osu din osulu loru?

De unde provine acésta *scriintitura*? câ-ci abié poti sê afli cuventu amesuratu!

Lasa-me a-ti spune pe scurtu pareea mea!

Tinerii și betranii nostri, cari se indura a mai scrie asta-di, au studiatu cea mai mare parte în institutele straine, din carti straine, și

prin urmare și ideile ce și le-au adunatu sunt straine.

Unulu la suta pôte câ a avutu atát'a taría de sufletu, în câtu ideile straine le-a potutu romaní, cei 99 inse au remasu preocupati și încurcati în ideile straine. Ei știu multu din cele straine, din cele romane inse numai ce s'a potutu lipi de ici de colea.

Ei au ambițiunea, și mai raru și talentulu de literati; incepu a scrie; scriu adi, scriu mane, scriu inse lucruri straine în limb'a romana.

Ideile și lucrurile romane nu convinu cu cele straine, prin urmare totu ce este romanu, este reu, necalitu. Ei vedi pe Romanu prin ochelari straini, și infacisandu-li-se reu în ochii loru, tienu mortîsiu, câ este iu realitate reu, și inpendu apoi a vorbi despre lucruri romane, în locu de a corege, ruina, și în locu de a judecá, *injura cu laude ori batjocure*.

Preocupati de ide'a, câ totu ce este strainu este mai bunu decátu totu ce este romanu: de o parte, și acele lucruri romane despre cari vorbescu și judeca, nu le-au studiatu nici odata; èr de alta parte, nefindu ei în stare a produce ceva nou și bunu, cugeta a face minuni deca dispóie carti straine și apoi le arunca ici-cole prin diuarie publiculu romanu.

Acést'a este o impregiurare ce o vedemu repetandu-se di de di.

O altá impregiurare, din care provine abnormitatea în cestiune este, câ literaturile straine fiindu vaste, tratate, judecate, criticate pana în cele mai mici amenunte: este aprópe unu jocu copilarescu pentru a poté scóte ici critic'a cutarei opere, din colea biografía cutarei celebrítati, mai de alta parte unu episodiu istoricu, unu tratatu filosoficu, filologicu, esteticu, etc. cârpitu — lipitu din cóce — din colo.

A trei'a impregiurare este greutatea ce o întimpina omulu în literatur'a nóstra candu este vorb'a sê scrii ceva din ea și despre ea. Fantanele ei sunt rare și mai pucinu accesibile; ea este pucinu tratata și judecata, operele nóstre, bune — rele câte avemu, sunt inca aprópe cu totulu nejudicate.

Pentru tôte acestea trebuie studiu îndelungatu și amenuntu, ferbere și resferbere, câ-ci numai astu-feliu vei poté scóte ce-va, deca nu alesu, celu pucinu nu de risu.

Altu-feliu sêu te faci de risu, sêu de com-patimitu, și în casulu celu mai bunu, poti sê corupi numai gustulu.

Atari lucrári literarie la noi sunt rare, și

caus'a este: la cei ce voiescu — *nepotinti'a*; la cei ce potu — *lenea si increderea falsa*.

Ti-asiu poté insîră, frate, unu numeru de barbati, cari pe diverse terenuri aru fi potutu, si unii aru poté inca, face fôrte multu, câ-ci nu li-a lipsitu talentulu. Dar cum au inceputu, asié au si finitu; in dieci de ani n'au progresatu nimicu séu aprópe nimicu, si nu din alta cauza, ci simplu numai din lene. Êr altii, dupa ce au facutu ceva, dupa ce si-au scuipatu — iertare de acésta spresiune, dar fôrte amesurata — geniulu si intieptiunea in câte-va versurele, in câte-va articulandre, fia chiar si brosiurate, si-inchipuescu, câ au facutu minuni, glori'a li este asigurata, si Papa-lapte li se va inchiná totu-de-una; si astu-feliu se culca inca *de demanétia* pe laurii visati, cari in realitate sunt numai nisce maracini.

Uita-te frate la tieranulu nostru: déca elu ajunge de are patru boi si dóue vaci, si póte sê nu incépa bucatele nóue pana primavér'a, se tiene câ-i avutu putredu si nu se nevoiesce sê-si castige mai multu.

Acésta insusîre *tieranésca* o posedu neatinsa si scriitorii nostri. Cea mai mare parte din ei, déca sciu innodá câte-va síre de prosa séu carpí câte-va versuri órbe, apoi e destulu, ei sunt scriitori, ei sunt literati, ei sunt *poeti divini*, de pe busele loru nu curge decâtu ambrosia in fantasi'a loru, in realitate inse curge numai *braga*, care inse nu are nici mangaiarea de a fi contienutu vre-o data *spiritu*; pe sub nasulu loru nu póte trece nimicu ce ei sê nu pricépa si sê nu póta face mai bine; facu planuri grandióse, anuncia opere voluminose, ele stau aprópe terminate in pulpitu, numai asigurarea tiparirii li mai lipsesce.

Candu e in fine inse — *ridiculus mus!* ei stralucescu prin o pompósa 0, la care éra-si, striga ei, nu-i nime altulu vin'a decâtu publiculu ingratu.

Asié sunt acesti scriitori, ei se inaltia sfairaindu ca nesce rachete, si finescu cadiendu la pamentu *in forme de nule*.

Nu-i ast'a calea, frate, ce duce la ceriu. Mosiu-Horatiu, fia iertatu câ vorbiá multe lucruri bune, dícea:

„Acelu ce vré s'ajunga la tînt'a ce-o doresce,
De micu are sê lucre, sê suferé, s'asude,
Sê rabde frigu, sê lase placerile si vinulu.“

Dar din contra:

„La noi totu insulu díce: „Facu opuri minunate,
Si care nu m'ajunge, se póte duce 'n n'aiba,
Câ-ci mie mi-i rusîne ca sê remanu n'apoi
Si sê concedu câ nu sciu ce nici n'am invetiatu.“

Radu Nasturelu.

Nu o mai iubescu.

— Novela originala. —

(Urmare.)

Trecura díle si trecura si septe mani.

Pe Ana n'am mai vediutu-o, inse par' câ nici nu voiam sê o mai vedu, simtîndu inca dintii ei, simtîndu inca amagirea mea...

Dar nu sciu, ea din minte nu-mi sborá... ea totu-si mi-erá atâtu de frumósa si mandra, si totu-si credeam câ cu ea ti-ai poté petrece atâtu de bine...

Acusi am simtîtu, câ a casa n'am stare, acusi alergam catra villa, unde erá ea, incunjiuram vill'a de sute de ori, si doriám ca celu pucinu numai sê o — vedu!...

Intr'o dí, candu éra rateciam in giurulu villei, alungatu de acestu doru nestemperatu, am vediutu suprinsu, câ vill'a e inchisa, cá e puctia, câ famili'a baronului s'a mutatu din ea, câ Ana nu e mai multu in acestu orasielu...

Si-atunci, fiindu convinsu, câ nu o mai potu vedé, alergai ér catra casa, tristu si ca desperatu.

Si in sér'a aceea ér n'am mancatu si n'am beutu nimicu, si mam'a mea, care credea câ nu mancu si nu beu, pentru câ-su bolnavu, m'a dusu si m'a culcatu in patulu meu, ca sê me odihnescu...

Si-am adormitu, dar mam'a mea ingrigita de mine, inca totu veghiá la patulu meu...

— Ea s'a dusu, — incepu eu in visulu meu iritatu a vorbí tare, — s'a dusu, si eu nu o mai potu vedé!...

Mam'a mea se aplecá catra mine mai aprópe si se ingrozí de faci'a mea asudata si iritata.

— S'a dusu, — continuai in visulu meu, — si n'am mai vediutu-o câtu-i de frumósa si mandra, si nu mi-am potutu petrece atâtu de bine cu ea!...

Mam'a me ascultá inmarmurita, si si-díse: Ceriule! copilasiulu acest'a iubesce! iubesce pe Ana!... Ce neunu!...

— Dar óre, — continuai totu mai iritatu in visu, — óre nu m'am insielatu eu? Óre du-

Canii din Camciatca .

su-s'a?... Óre nu se duce ea chiar acum?... Oh!... nu te duce Ana!... Stai!...

Si eu atunci, in iritatiunea visului meu nebuu, me scolai din patu, voiam sê saru josu, dar sarîi in nesce bratie, si tredîndu-me apoi, me tredîi in bratiile mamei mele...

— Iulie! — eschiamâ mam'a m a inspaimentata, — Iulie draga, nu fii nebuu!

— Dar, mama scumpa, ce am facutu? — o intrebai in betî'a emotiunii mele, frecîndu-mi ochii somnorosi.

— Tu strigasi, dragulu meu, dupa Ana, voiai sê fugi dupa ea, sê-o prindi, sê nu o lasi...

— M'ai audîtu?... Oh! de ce m'ai audîtu? — strigai cu dorere lasandu-me plangîndu pe bratiulu ei.

— Te-am audîtu, sufletulu meu, pentru câ eram langa tine.

— Dar de ce ai fostu langa mine? — continuai in dorerea mea.

— Pentru câ credeam, câ esti morbosu, si eram ingrigita de tine.

— Eu n'am fostu morbosu! — resonai si-acum in dorerea, câ mam'a m'a vediutu si m'a audîtu.

— Nu, n'ai fostu morbosu, dar acum vedu, câ totu-si esti morbosu, si morbulu teu e — Ana!...

— Mama draga, eu numai am visatu! — eschiamai escusandu-me rusînatu de descoperirea — morbului meu.

— Da, ai visatu cu Ana, care e frumôsa si mandra ca unu angeru, si cu care ti-ai poté petrece atâtu de bine!...

— Da, mama draga, despre aceea am visatu numai.

— Dar ai mai visatu, câ ea s'a dusu... ba câ ea acum plêca, si tu sarisi din patu, ca sê o prindi, sê nu o lasi!...

Eu acum nu mai poteam sê-i respundu „da“, ci incepui a tremurâ si mai tare pe sinulu ei.

— Spune mi Iulie draga, de ce voiai s'o prindi, de ce nu voiai s'o lasi?... Tu nu voiesci sê-mi respondi, — continuâ mam'a pe a carei sinu suspinam totu mai tare, — e bine dragulu meu, sê-ti spunu eu dara, nu óre pentru aceea, câ Ana e atâtu de frumôsa si mandra ca unu angeru, si ti-para reu dupa acestu angeru, câ nu-ti mai poti petrece cu elu atâtu de bine?...

— Ba da, mama draga, numai pentru aceea, — i respunsei delocu, si mi-para câ m'ar fi scosu din confusiunea mea.

— Nu óre pentru aceea, — continuâ inse ea — pentru câ angerii atâtu de frumosi si mandri ca Ana, sunt iubiti de toti, si pentru câ tu pe Ana, care-i unu angeru atâtu de frumosu si mandru, o — iubiai?...

— Nu, mama, nu! eschiamai, nesciindu de mine, la intrebarea acést'a cea mai grea.

— Vedi, Iulie draga, — continuâ apoi mam'a cu dorere — déca mi-respondesai tu: „da“, atunci eu inca ti-asiu fi crediutu, câ nu o iubesci asié precum tie nu ti-i iertatu sê o iubesci. Inse tu mi-ai respunsu: „nu“, si eu acum sciû de totu bine, câ tu o iubesci asié, precum tie, Iulie draga, nu ti-i iertatu sê o iubesci!...

— Ce, mie nu mi-i iertatu?... — eschiamai si me cutremurai acum mai tare, candu mi-dîse cuvintele aceste, decâtu mai nainte, candu vediui numai, câ mi-a descoperitu morbulu meu.

— Nu, — continuâ mam'a totu mai dorerosu, — nu, Iulie draga, tie nu ti-i iertatu. Si ti-voiu spune de ce? Ai audîtu si tu, scîi, adu-ti numai aminte, ai audîtu ce ti-a dîsu dlu baronu, câ sunt angeri si cu aripi si de cei fara de aripi!...

— Da, mi-aducu a minte, mama draga.

— Si-acum sê-ti mai spunu eu tie, câ mai sunt si alte feliuri de angeri. Sunt, dragulu meu, si angeri de cei seraci, si angeri de cei avuti. Si, dragulu meu, mai sunt angeri de cei culti, si éra angeri de cei simpli!

— Atâtea feliuri de angeri sunt? — o intrerupsei suprinsu.

— Da, puiulu meu, si inca sunt si mai multe feliuri. Si acum, scumpulu meu, sê ti o spunu si aceea, cum se iubescu acesti angeri, cari sunt de atâtea feriuri. Asculta-me, dragoste mamei. Vedi, si eu eram odata angeru, dar eram angeru seracu, ce si tu o poti vedé bine, câ-ci si-acum sum seraca. Eram angeru, si me iubiau toti si pe mine, pentru câ eram frumôsa si mandra ca Ana, dar unii me iubiau, pentru câ intr'adeveru me iubiau, ér altii me iubiau, numai pentru câ eram frumôsa si mandra, si iubirea loru érá mai multu numai placere. Si spune-mi, ce cugeti, cari erau aceea, cari intr'adeveru me iubiau, si cari erau acestia, cari me iubiau, dar numai pentru câ li placea de frumseti'a mea?... Vedu câ tu nu-mi poti responde. Sê-ti spunu dara. Aceia, cari intr'adeveru me iubiau, erau toti seraci ca mine, éra aceea, cari numai me placeau, erau toti avuti. Dar sê-ti spunu si mai multu, Iulie draga, mie mi-ar mai fi placutu sê me iubésca intr'adeveru

unu avutu, pentru că deca me iubiá, me facea si pe mine avuta, si e bine ca sê fi avutu. Sê-ti spunu dara si aceea, ce numai tie ti-o spunu acum, că eu nu numai am voit, dar am si cer-catu ca sê me iubésca unu avutu. Inse am ve-diutu, si-am vediutu cu suspine si dorere, am vediutu cu lacrimi, că avutii nu iubescu pe an-gerii seraci, am vediutu că iubirea numai la cei seraci o potu cercá, si-am aflatu-o numai la se-raculu teu tata!...

Unu suspinu greu si amaru esí atunci din peptulu meu, ér mam'a priviá cu facia indes-tulita la emotiunea in care m'a adusu.

— Da, draga, — continuá ea, — seracii afla iubire numai la seraci, pe celu seracu avutulu nu-lu iubescu, că-ci avutulu iubescu numai pe — avutu. Da, dragulu meu, asié se iubescu si ceilalti angeri. Angerulu celu simplu iubescu si e iubitul numai de omu simplu, că-ci celu cultu nu-lu iubescu, celu cultu iu-bescu pe unu angeru — cultu!

In momentul acest'a, delocu ér mi-adusei a minte de Ana, de acestu angeru frumosu si mandru, care-i inca avutu, inca cultu, si euge-tai rapede si la mine, care inca-su seracu, inca-su simplu, si me cutremurai apoi si mai tare si suspinele me innadusiau si mai cumplitu.

Dar, — continuá mam'a mea, — se intem-pla de multe ori, scumpulu meu Iuliu, de se afla de aceea seraci, cari iubescu si pe angeri avuti, se afla destuli de aceea simpli, cari iu-bescu si pe angeri culti, iubescu dîcu, pe an-geri de acestia cari nu potu iubi decátu ér avuti si culti! Si cu acestia, Iulie draga, scí ce se intempla apoi?...

Eu la cuvintele aceste me cutremurai si mai tare, că-ci acum rapede mi-adusei ér a minte de cult'a si avut'a Ana, pe care o iubiam ca seracu si simplu, si care chiar si prin cu-vintele ei prime me muscă atâtu de adancu, in-cátu tresarfi.

— Aceea se intempla, — continuá mam'a privind-me petrunsa in tacerea si cutremura-rea mea, — că voru fi derisi, voru fi batjoco-riti, despretiuiti, si ca atari, nu numai că nu voru fi iubiti, ci voru fi — nefericiti!...

— Mama draga, destulu! — eschiamai cu dorerea cea mai mare.

Mam'a, in a carei bratie tremuram ca vér-g'a, me asiediá apoi ér in patulu meu, si me acoperi.

— Destulu, mama draga, — eschiamai si aci — destulu, că-ci voi dormí acum bine, eu nu voi mai visá cu ea, că-ci eu — *nu o mai iubescu!*

Mam'a inse mai veghiá unu timpu lungu, pana ce eu intr'adeveru adormí bine, si-apoi se culcă si ea indestulita.

III.

Medicina buna.

Bunulu meu tata morí, si mama mea re-mase cu mine — singura.

Abié trecu inca unu anu, si morí de supe-rare si mama mea, si-acum remasei in lume — singuru.

Ce am suferitu, nu v'o mai spunu, numai orfaniloru li-asíu poté-o spune, că-ci numai aceea mi-arú intielege lacrimelile mistuitórie, numai aceea mi-arú intielege dorerile cutremu-ratórie...

Candu eram acum asié singuru in lume, candu eram orfanu, numeram 18 ani. Eu pe timpulu acest'a eram in Clusiu, că-ci studiam la gimnasiulu de aci.

In acestu orasiu me ajunse scirea de mór-te si a tatalui meu, si-a mamei mele.

Din averea ne'nsemnata, remasa dupa pa-rintii mei, nu poteam sê me sustienu nici la scóle, si acést'a erá acum o lovitura de mórte si pentru — esistinti'a si vítoriuulu meu!...

In desperarea acést'a, o singura schinteia de sperantia mai aveam, si-acést'a schinteia ul-tima de sperantia erá — unu omu, unu omu bunu, care m'a ajutoratu si pana acum fórte desu in lipsele mele, că-ci erá avutu, fórte avutu, si care totu-de-una, in totu loculu si de multe-ori m'a mai protegiatu, că-ci erá domnu mare, cu influentia mare, erá consiliariu guver-nialu, acestu omu dîcu, mai erá acum unic'a mea schinteia de sperantia, si-acestu omu erá — Alesandru Albanu, unchiulu meu.

Dinsulu, candu morise mosiulu meu, si re-mase cu tata-lu meu orfanu, ca mine acum, dinsulu dîcu, erá atunci cam in etatea mea, ér tata-meu, adeca frate-seu, erá numai pruncutiú. Ca mai mare, ca mai desceptu, dinsulu, prin unu norocu raru, dar si prin capacitatea lui rara, prin diliginti'a lui deosebita, prin stu-diele sale profunde si protectiunea strainiloru cari lu-iubiau pentru insusîrile sale, devení omu cu stare, devení omu avutu, că-ci deve-nise cultu, cu influentia — domnu mare. Ér frate-seu, séu tata-lu meu, micutelu cum re-mase, devení numai unu simplu si seracutiú — preotu.

(Va urmá.)

Mihaiu Cirlea.

S A E O N U

Nu emancipare, ci educatiune.

— Epistola deschisa catra redactorulu. —

Iubite frate!

Am avutu nu odata mominte de placere, cetindu conversările tale cu stimabilele lectórie ale „Familiei.“

Elé deschideau multíme de isvóre pentru nobilitarea animei, pentru curatirea si imbogatirea cugtelor femeiloru romane.

Vorbiai despre frumsetiele innocentiei june, despre fragedímea mamei bune si socfei credincióse; desemnai fericirea si deliciile vietiei conjugale si missiunea sublima a femeiloru: vorbeai multe dulci si instructive. Variatiunea nu lipsiá a aromá vórbele tale. Femei si barbati petreceau bucurosu in societatea ta.

De candu inse unii cavaleri straini se prezentara in salonulu „Familiei“ tale cu cestiunea *emancipării femeiloru* in gura, d'atunci incepu a-mi perde gustulu pentru conversári.

Pentru ce?

Pentru cá nu-mi potu descoperi ratiunea, nu scopulu acestor studii de emancipatiune.

Sclave sunt óre femeile romane? Nu sunt ele óre libere ca noi insi-ne?

Eu credu, cá a conversá cu damele romane despre simtiemite generóse, despre detoriile casnice, despre santieni'a foculariului familiaru, despre iubirea si sollicitudinea materna si conjugala, séu despre gradin'a cu legume si flori este lucru multu mai intieptu, mai salutaru si mai placutu, decâtu a intortocá una cauza fara capetáiu, precum este emanciparea femeiloru.

Nu suntemu in Franci'a, nu in Angli'a si cu atátu mai pucinu in Americ'a, unde chiar si ideile cele mai chimerice si-potu insusi unu aeru de possibilitate, cucerindu-si voturile si aplausele unoru genie scrintite prin una falsa civilisatiune.

Trebuieá sê-ti spunu din capulu locului, cá sub emanciparea femeiloru intielegu si eu — in accordu cu apostoliu acestei idei — egal'a loru indreptátire politica-civila.

Déca acésta cauza ar fi cea mai ratiunabila si cea mai justa pe lume, chiar si in acestu casu mi-se pare neconsumabila in stadiulu presentu alu culturii nóstre sociale, si a o pertractá adi in faci'a femeiloru romane, dupa modest'a mea parere, este a produce in anim'a si mintea loru una grósa confusiune, este a ruiná edificulu unei intiepte educatiuni si a incuibá sub ruinele ei grolusi periculosi pentru pacea si fericirea familiaria.

Politica este pórn'a dracului — cea mai capabila pentru a face pe femei sê uite cá ele nu sunt barbati, — si nu m'asiu mirá delocu audindu, cá pe candu dómn'a Bate-Tóca si-perdea capulu ori celu pucinu bucelele si slepulu p'ntre spinii gloriei civile, pe atunci pruncii ei lasati in man'a sortii loru si-aprinsera cas'a pe capu ori cá s'au peclesitu cumva.

Frumóse sunt si adorabile femeile *ca femei*; in rolulu barbatiloru mi-aru veni de totu monstruóse.

Ins'a-si Americ'a, modelulu tieriloru civilisate, nu se ocupa *seriosu* de acésta cestiune esita din creerii unoru ómeni fara ocupatiune, de cumva nu vomu luá in seriosu opintirile mai nóue ale sororiloru Woodhull-Cloftin din New-York, cari radicara la culme scandalulu emancipării femeiloru, pledandu in faci'a unui publicu numerosu nu numai pentru emanciparea politica-civila, ci chiar si in favorulu immoralitáti sensuale, pe care o imbracara in amagitoriulu costumu alu „libertátii amorului“, care — dupa dni'a-loru — este incompatibila cu viéti'a conjugala. Madamé Woodhull dá femeiloru dreptulu d'a se casatori asta-di cu unulu, mane cu altu barbatu, poi-mane cu alu treile — dupa placu. Déca te-ai uritu cu unulu, da-lu naibei, si-ti ié altulu, — dice dni'a — ei: acést'a e dreptulu femeiloru! Ea merge pana a sustiené, cá casatori'a moderna nu e mai multu decâtu una prostituatiune legalisata.

Éta, unde ne duce cestiunaa emancipării!

Fia-ni inse destulu din acésta doctrina scandalósa, care in Americ'a, in tier'a extremitátiloru, póte sê aiba trecere; dar la noi nu trebue sê-si afle adapostu.

Din discussiunile urmate pana acum pe tere-nulu emancipării femeiloru s'a potutu convinge orice omu cugetatoru, cá ar fi vai si amaru de societatea omenésca, candu acésta emancipare s'ar pure in practica.

A confundá rolulu secsului barbatescu cu alu celui femeiescu, neace roluri prescise de ins'a-si man'a firei, ar fi a provocá una monstruósa calamitate a supra societátii moderne.

Vei fi cunoscundu epistótele eminentulu autoru anglesu Ollivier Goldsmith. Éca, ce dice elu in epistóla a XIX:

„Femeile renumite prin curagiulu loru, admirabile prin desteritatea loru politica, séu prin eruditiiunea loru, si-negrigescu detoriile secsului loru, pentru ca sê atace prerogativele nóstre (civile.) A vedé pe femeia portandu arm'a lui Hercule, ni-ar paré totu atátu de ciudatu, ca si vediendu pe Hercule cá sucesce fusulu langu caieru. Virgin'a modesta, muierea intieptá si matrón'a grigitória producú in viéti'a loru folosu multu mai mare decâtu filosofii cu sucne, eroinele limbute, ori reginele voinice. Una femeia, fericindu-si barbatulu si copilasii sei, retienendu pe celu d'antáiu de la fapte rele, si educandu pe cesti din urma pentru virtute, aréta unu caracteru multu mai maretiu, decâtu eroinale din romanuri, cari n'au altu lucru decâtu a sagetá cu fulgerii ochiloru loru anemele barbatiloru.

„Femeile nu sunt create pentru a fi impovorate cu grigile loru proprie, ci pentru a usiorá si indulci pe ale nóstre. Amorul loru este unic'a recompensa amesurata periceliloru ce indurámu pentru scutirea si sustienerea loru; usiorinti'a si dulcétii'a conversatiunii loru este refugiulu nostru multu doritu dupa ostenelele dílei.

„Femeile sunt chiamate a se miscá intre angustele margini ale activitáti domestice; si candu rate-

cescu afara de acestu cercu, ele si-perdu vocatiunea, graciele loru disparu, dispare nimbulu ce le impresóra in mediloculu sublimei loru missiuni.“

Nu emancipatiune, ci educatiune buna trebue femeiloru romane!

Primesce etc.

Simeonu Botizanu.

Premiula femeiloru romane.

In septeman'a trecuta primiramu urmatóriele contribuiuri:

Dsiór'a :	Emilia Petianu, Nadlacu	2 fl.
"	Silvia Moldovanu, Boziasiu	2 fl.
	Suma	4 fl.

Aduagându-se la sum'a de 20 fl., publicata in numerulu trecut, rezultatulu contribuiriloru de pan' acuma e 24 fl.

Redactiunea „Familiei.“

CE E NOU?

* (Contele Novikoff,) ambasadorulu rusesu in Viena, dede nu de multu o serata, in care — precum spunu limbele rele — bufetulu nu pré erá abundante. Din acésta serata a esítu in publicitate si urmatóri'a gluma. Doi diplomati conversau, domnulu casei peste câte-va minute i insocí si elu, si li vorbí despre inteniunile pacinice ale Rusiei. Principes'a F., care nu departe de dinsii mancá bombóna intr'unu fotelu, i intrerupse, dicéndu-li: „Da, dloru, poteti sê credeti cuvintele dlui conto. Russi'a intr'atát'a nu se pregatesce la rebelu, încátu si bombónele sale sunt — neimplute.“

** (Balulu nevesteloru,) despre care amu vorbitu si in nr. trecut, intru adevéru s'a ténutu sambeta la 20 jan. in sal'a cea mica a redutului. Damele tóte erau neveste, nici o féta, numai una erá inca numai — candidata de nevésta, si acést'a fu introdusa in balu sub titlulu de „veduva tinera.“ La intrare barbatii capetara câte un insemnu, unu papucu; ast'a inse nu-i descuragiá de a emulá in dantiuri cu junii nensorati. Celu mai bunu jocasiu capetá unu premiu. Celu mai netrebnicu inse nu se potú premiá, cá-ci inca de timpuriu o luá pe picioru. In pausa se ténú cina comuna cu multa ilaritate si cu multu champagner. Balulu fu arangiatu de advocati si dirigatori tineri, si de toti au fostu vr'o 50 de parchi. Va sê dica, erá mai multu o petrecre familiaria.

** (Stergerca cautiumii) diuarieloru politice, votata inca anu de camer'a respresentantiloru fu respinsa de cas'a magnatiloru. Pertractandu-se ast'a de nou in camer'a deputatiloru, primí si acést'a respingerea domniloru, carora nu li pré place lumin'a multa.

Δ (Societatea de lectura a studentiloru de la agricultur'a si silvicultur'a din Bucuresci) a serbatu in 19/31 decemvre a dóu'a aniversaria a dílei de la infiintarea societátii, ténendu o siediinta publica. Pe la 6 óre sér'a — dlu presiedinte P. S. Aurelianu din o impregiurare destulu de justa nepotendu-se presentá intre stimatii soi elevi — vice-presiedintele societátii Nicolau Danilescu deschise siediinti'a cu o cuventare, in care aretá importantí'a societátiloru, si mai alesu

a celoru literarie din timpulu presente, aducéndu si unu tributulu de recunoscintia membriloru fundatori ai societátii. Dupa deschidere a urmatu 1) „Éta diu'a câ sosese“ tertietu esecutatulu de I. Racoltia, G. Cardasiu si Crist. Voinescu. 2) „O privire a supra societátii“, opu originalu, declamatu de Silv. Ariesianu, 3) „Misiunea unui elevu esítu din scól'a de agricultur'a si silvicultur'a facia cu poporulu“ opu originalu, disertatu de I. Tertescu, 4) „Crestinulu si paganulu“, poesia de Sihleanu, declamata de I. Chihaiá. 5) „Insemnatarea agricultur'e ca sciintia tehnologica“, opu originalu, disertatu de Petru Gligoru. 6) „Norma“ si „Doine Oltenesci“ ductu, esecutatulu de Stef. Poenariu si Jacques Lepri de flaute. 7) „Aerulu, elementele sale si rolulu loru“, opu originalu, disertatu de I. Racoltia. 8) „Mani'a lui Marte“, poesia originala, declamata de N. Danilescu. 9) „O privire generala a supra natur'e“, opu originalu, disertatu de Zah. Moldovanu. 10) „Batali'a de la Calugareni“, poesia de Bolintineanu, declamata de T. Carteanu. 11) „Chinchin'a“, estragere din frantiozesse dupa M. Bouchardat de G. Cordea, disertata de dinsulu. 12) „Audi buciumulu“, esecutatulu de corulu vocalu. Dupa acéste urmá cuventulu de inchidere. — Acésta juna societate s'a infiintiatu numai acum 3 ani, si adi dispune de o biblioteca cu 381 opuri in 470 volumi, si in casa are 151 franci. Donatiunile cu carti se facu pe dí ce merge; intre membrii domnesce concordí'a, si societatea prosperéza.

× (Grillparzer,) renumitululu poetu austriacu, a carui iubileu de 80 de ani s'a serbatu in anulu trecut, a moritu in dominec'a trecuta.

× (Advocatu nou.) Dlu Ales. Rezeiu, fostu asessoru la sedri'a comitatense din Lugosiu, a facutu in 20 l. c. censur'a de advocatu.

× (Dlu dr. Aureliu Maniu) — precum aflámu din funte siguru — se va mutá din Lugosiu la Viena, unde va deschide agentia pentru orientu.

× (Societatea de lectura din Maramuresiu) a ténutu adunarea sa generala la 11 decemvre. Cu asta ocaziune s'au alesu de membrii onorari dnii: Georgiu Baritiu, Ios. Hodosiu, Papu Ilarianu, P. Vasiciu.

× (Din Lemberg) se scrie, cá societatea „Opieka Narodowa“ a facutu unu apelu natiunalu, pentru a se serbá a sut'a aniversaria a dismembrárii Poloniei.

× (La Mediasiu) unu tieranu romanu dimpreuna cu nevésta-sa se departara de a casa, lasandu acolo pe o copilitia de 4 ani in patulu de langa vétra. Foculu din vétra a aprinsu si asternutul copilitiei, si acésta a arsu dimpreuna cu tóta cas'a.

** (Buna tíera, rea tocméla.) Dlu Cesaru Boliacu a cêrutu dlui ministru alu instructiunii publice, gen. Tell, sê-i permita a téné unu cursu regulatu de archeologia si numismatica in sal'a museului istoricu; ministrulu inse a refusatulu cererea dlui Boliacu. Ereditulu nostru archeologu dara s'a otaritu sê tiena acestu cursu la cas'a sa.

Δ (Dlu C. A. Rosetti) — silitu de „dororóse impregiurári“, — anuncia, cá voesco sê vendia unu tablou alu pictorului francesu Bachelier, care tablou representá pe Simeonu in temnitia, hranitu cu laptele ficee sale, — si sabi'a lui Tudoru Vladimirescu, prima si de dsa in semnu de suvenire de la Ionu Vacarescu.

Δ (Balulu reuniunii femeiloru romane) din Brasiovu se va téné sambeta in 15/27 januaru.

** (O mama.) Din Dobritínu nu de multu a dis-

parutu unu individu cu numele Bernstein, parasindu-si acolo nevést'a dimpreuna cu doi copilasi. Furi'a femeii — se pare cá — s'a intorsu in contra baiatiloru, cá-ci baiatul ei celu de doi-spre-diece ani fu silitu a merge la capitanatul orasiului, spre a se plange in contra tiraniei mamei sale. Baiatul nici cá mai voiá sê se rentórca la cas'a parintiésca, inse oficialii de la capitanatu lu-asigurara, cá nu i se va intemplá nici unu reu, sê mérga dar a casa. Demanéti'a istetiulu copilasiu fu gasitu mortu. Pe corpulu lui se aflara urme de lovitura cu pumnulu, si de impunse-ture. Se intelege, cá mam'a fara anima, care nu merita numirea de mama, fu arestata numai decátu.

= (*Crisiulu a esundatu*) si a facutu pagube mari in comitatulu Békésiului, mai alesu pe la Giula.

= (*Alu doile balu de curte in Viena*) se tienù in 17 l. c. asistandu si la acest'a unu publicu numerosu.

* * (*Bine a inceputu!*) In otelulu „Nai'a alba“ din Pesta in dílele trecute se potea vedé pentru bani unu copilasiu de unu anu, care deja apésa unu centenariu. Biét'a maicutia are ce sê pórté in bratie!

* * (*O istoria misteriósa*) cerculéza acuma in Oradea-mare. Unu jidanu a dusu sér'a la optu óre la sine pe unu zidariu cu ochii legati, si amenintiandu-lu cu mórtea, l'a silitu sê faca unu zidu a supra unei ladi. Zidariulu a lucratu pana demanéti'a, si atunce jidanulu éra lu-transportá inderetru totu cu ochii legati.

* * (*Carnevalulu in Pesta*) nici decátu nu vré sê imbrace o facia mai vesela. Pan'acuma inca nici unu balu n'a reesítu ca in anii trecuti. „Nu sunt bani!“ — se aude din tóte partile.

‡ (*Espositiunea internatiunala din Viena*), care se va tiené in anulu vítoriu, are sê fia interesanta. Diferitele tieri au si facutu pregatiri spre a fi reprezentate dupa cuviintia. Comisiunea pentru a represintá Romani'a la acésta espositiune, se compune din dd. I. Vacarescu deputatu; P. S. Aurelianu directoru la scó'la de agricultura din Ferestreu; C. Atanasiu; Grig. Bengescu fostu ministru; Cesaru Boliacu deputatu, presiedinte alu comitetului archeologicu; Constantinu Esarcu fostu directoru alu ministrului de culte si instructiune publica; Nicolau Ganea; Gubleru; Spiridonu Iorceanu ingineru; Stefanu Ioanidu; Negrutu deputatu; Potru Poenaru fostu directoru generalu alu instructiunii publice in Valahia; V. Pogoru deputatu; Gr. Stefanescu profesoru la facultatea de sciintia din Bucuresci; Gr. Sturza ingineru si Constantinu Stanescu profesoru la scó'la de bele arte. Éra membrii comitetului permanentu insarcinati de a face preparatele necesarie si numiti de acésta comisiune sunt: d. Gr. Bengescu presiedinte; dd. Boliacu, Esarcu, Aurelianu, Pogoru, membri.

⊙ (*O adunare in care nu se rostí nici unu cuventu*), s'a tienutu in septeman'a trecuta in Viena; a fostu adeca adunarea reuniunii surdo-mutilerlu de acolo. Darea scó'toloru, alegerea noiloru functionari, diferite propuneri, strigarea de unu intreitru vivatu pentru imperatulu, tóte decursera in tacerea cea mai profunda singuru numai prin pantomime.

= (*Unu copilu mortu s'a furatu*) dílele trecute in Dobritínu. Unu tieranu de la sate avendu unu copilu bolnavu, a plecatu cu elu sê-lu duca la Dobritínu la cura. Baiatul inse a moritu pe cale si fara ajutoriulu vr'unui medicu séu baba vragitória. Atunci bie-

tulu tieranu a bagatu pe copilulu mortu intr'unu sacu si ajungéndu in piatia, lasá trasur'a singura pe unu momentu pentru ca sê cumpere copilului seu unu cosciugu; dar cátu fu mirarea si spaim'a bietului tieranu candu s'a rentornatu la trasura si a vediatu, cá cineva a furatu saculu in care érá si copilulu. Lotrulu inse trebue sê se fia spaimentatu si mai tare candu a deschisu saculu.

* * (*Aureliu Miescu*) In primavér'a anului trecut s'a presintatu la noi unu tineru, spunendu, cá dinsulu e Aureliu Miescu, agentulu librariului Cieslar din Gratz, insarcinatu de acest'a a aduná prenume-ranti intre Romani la opulu „Resbelulu franco-teuto-nicu“ de Bujoru, precum si la statistic'a lui Alessandre, aparuta totu in editiunea lui Cieslar. Acestu tineru aice in Pesta a si facutu mai multe abonaminte, de aice a mersu in Banatu, Transilvania si Romania. Sunt deja mai multe septemani, decandu mai multi abonanti ai nostri din Romani'a ne-au rogatu sê intrebámu la librariulu numitu, déca a primitu dinsulu abonamintele platite de ei la agentulu seu A. Miescu? fiindu-cá ei inca n'au primitu nimica din opurile cestiunate. Acésta impregiurare ne-a autorizatu a crede, cá agentulu dlui Cieslar si-a permis nescari lucruri nefavorabile pentru caracterulu unui omu onestu. Dorere, presupunerea nóstra se afirma si prin urmatoriulu anunciu: „D. Aureliu Miescu din Buziasiu, si nu din Bucuresci, cum se dá, este prin acésta provocatu in timpu de 10 díle a-mi tramite listele abonantiloru facuti, la din contra voui fi silitu a intentá procesu criminalu contra lui pentru insielatiuni. Gratiu, 16 jan. 1872. Paulu Cieslar, librariu.“ Regretámu acestu incidentu, nu pentru persón'a lui Aur. Miescu, ci pentru biét'a nóstra literatura, care si prin casulu acest'a a capetatu o lovitura pentru vítoriu, temendu-se publiculu a se mai aboná la agentii si colectantii onesti ai intreprinderiloru nóstre literarie.

Literatura si arte.

* * (*Cronicele Romaniei*), adeca vechi'a si remarcabil'a publicatiune istorica a dlui Mihaiu Cogalniceanu, cunoscuta in literatur'a romana sub titlulu „Letopisitiele Moldaviei si Valahiei“, s'a pusu de nou sub tipariu, revediatu, inzestrate cu note, biograffii si facsimile, cuprindiendu mai multe cronice nepublicate inca, si ca adausu tablele istorice ale Romaniei de la 1778 pana la 11 fauru 1866. Intrég'a publicatiune va contiené cinci tomuri in octavu mare, imprimate cu caractere garmondu nóue, pe hartia velina. Colectiunea va contiené pe urmatorii cronicari: Gr. Urechia, Mironu Costinu, Nicolae Costinu, Ionu Niculcea, Acsintie Uricariulu, Nicolae Muste, Ionu Canta, Enache Cogalniceanu, Radu Popescu, Radu Greceanu, N. Roset, Constantinu Capitanulu, A. Beldimanu etc. etc. Pretiulu prenumeratiunii este 40 lei noi. Editiunea va fi completu sevêrsita in an. 1872. Foi de prenumeratiune sunt depuse la tóte librariele din Romani'a.

* * (*Sionulu Romanescu*) a renviatu éra-si sub redactiunea dlui dr. Gregoriu Silasi in Viena. Acésta fóia bisericesca, literaria si scolastica, va aparé de dóue ori in luna. Pretiulu pe unu anu 5 fl. O salutámu cu bucuria, si i dorimu vietia mai lunga decátu cum a avutu la prim'a sa parere.

* * („Istori'a Romaniloru" de Petru Maioru) se va retipari in foisior'a diuariului „Patria" si de acolo apoi se va sco'te in brosiure, si se va vinde si separat. Pretiulu va fi trei fi.

= (*Limbajulu floriloru*) elaboratu de o romana se afla de vendiare la librari'a Szölsöy vis-à-vis de teatru in Bucuresci. Pretiulu 1 leu 70 bani.

Din strainetate.

⚔ (*Imperatulu Vilhelmu*) a decoratu cu medalionulu de aur „pentru arti si sciintie", pe du'a Johanna Wagner-Jachmann, care in dilele trecute s'a despartitu de teatrulu din Berlinu. La represintatiunea ei de adio imperatulu a invitat-u-o in logi'a sa, si i predede insu-si medalionulu. Totu cu acésta oca-siune imperatés'a i dede o bratiletu pretiósá, ér colegii ei de la teatru o suprinsera cu unu medalionu de aur.

‡ (*Contra nenorociloru pe drumulu de feru*) in Belgiu se va formá o societate internatiunala, care si va estinde activitatea pentru tóte tierile. Adeca sê nu mai avemu téma, câ-ci déca ni vomu frange grumadii pe drumulu de feru, vomu fi — recompensati!

⚔ (*In cercurile innalte din Russia*) se ventiléza planulu, ca la a dóu'a aniversaria secularia a nascerii lui Petru celu Mare, care se apropia, numirea germana de „Petersburg" a capitalei Rússiei sê se striformeze in „Petrograd" séu si mai simplu in „Piter."

⚔ (*Unu negutiatoriu din Kiev*) inainte de serbatorile Craciunului a capetatu o insciintiare de la statiunea caloi forate, câ cu trenulu acceleratu de la Moscovi'a a capetatu unu pachetu. De óra-ce negutiatoriu de nicairi nu acéptá nici unu negotiu, érá fórté curiosu sê afle cuprinsulu pachetului, deci merse numai decátu la drumulu de feru, si deschise lad'a in presinti'a unui oficialu. O scena grozava se presintá celoru de fatia. In lada érá cadavrulu plinu de sange alu unei fete fecióre. Negutiatoriu fotografia cadavrulu necunoscutu si-apoi acel'a fu inmormentatu.

♂ (*Henry Tuckermann*) renumitulu scriitoriu americanu, a moritu in 17 dec., la New-York. Oplu lui celu mai interesantu e „Cartea artistiloru", a aparutu la 1867.

* * (*Moltke*) a scrisu aceste cuvinte in colectiune de autografe a biblioteci de München: „Numai acelu poporu e liberu, care e destulu de puternicu a-si pretinde libertatea, éra puternicu numai prin unire póte sê devina!" Totu-odata amintimu aice, câ academi'a científica din Berlin a alesu pe Moltke de membrulu ei.

= (*Principele „Lulu"*) fu aplicatu ca locoteninte in armat'a spaniála.

* * (*Pedépsa chinesisca*) Tribunalulu din asié numitulu „imperiu cerescu" a condamnatu pe unu ucigatoriu sê nu póta dormi pana ce va traí. Condamnatulu dara fu inchisu, si langa elu se asiediara trei servitori, cari avura insarcinarea de a nu-lu lasá nici macaru sê-si inchidia ochii. A opt'a dí dorerile nefericitulu condamnatu devenira atátu de mari, încátu se rogá de servitori sê se ndure de elu si sê-lu omóre. Se întielege, câ dorinti'a lui nu fu ascultata, si numai in a 19-a dí mórtea a vinitu intru ajutoriu lui.

× (*Ledru-Rollin*) se va mutá din Londra la Pa-

ris, unde voiesce a ocupá presiedinti'a de la Thiers séu de la Gambetta.

× (*Gen. Faidherbe*) va plecá acusi in Egiptu spre a face acolo nóue studie militare.

× (*Bancariulu Güterbock*) care a subscrisu si la imprumutulu francesu, se va mutá din Berlin la Viena, ne mai potendu suferi continuele vecsatuni ale cunosutiloru, diuarielor, ma chiar si ale guvernului.

× (*Femeile francese*) intraprinsera o colecta, pentru ajutorarea guvernului de a poté esoperá, ca trupele germane sê parasésca câtu mai curendu si celelalte departamente francese. Diurnalistic'a a primitu cu insufletire acésta propunere.

× (*Principele Persigny*) fidelulu omu alu nefericitulu ex-imperatu Napoleonu alu III a moritu la Nizza in dilele trecute. Diariile francese lu-critica fórté aspru.

× (*Pap'a de la Roma*) éra-si s'a bolnavitu.

× (*Principele Czartorisky*) a datu miresei sale, principes'a Margareta de Nemours, conformu vechiei datine polonese, dupa cununia, o bucata de pane si sare, ca simbolulu întieptiunii, si in contra topirii sarei unu galbenu ungurescu.

= (*Episcopulu Strossmayer*) zace bolnavu in Neapolea.

= (*Richard Wallace*) unu nabobu anglesu, a facutu acea propunere in Paris, câ dinsulu va reimplantá cu arbori padurea de Boulogne pe spe-sele sale.

‡ (*Contes'a Emilia Pilates*) care a participatu la ultim'a revolutiune polonesa, in moritu in claustrulu calugaritiloru din Culm. Si fiic'a ei a moritu totu acolo, éra barbatulu in Siberi'a.

‡ (*Congresulu din Lipsca alu siachistiloru*) a decisu a se dá premiulu seu profesorului Andersen.

‡ (*Contele Beust*) precum se díce, va abdíce de ambasador'a sa de Londra si se va retrage in viét'i'a privata. Ce pecatu, câ nu i-a plesnit prin capu mai de multu ide'a acést'a!

Feliurite.

* * (*Lupt'a cu unu sierpe negru*) Ilustratiunea din fruntea nr. presinte infatísieza o grozava aventura de venatoriá, din America de sud. Unu venatoriu temerariu impuscandu o ratia selbatica, chiar voiá s'o aredice de pe pamentu, candu unu sierpe negru din tufa i sari nainte si intr'unu momentu i infasiurá corpulu. Lupt'a deveni infricosiata. In momentulu supremu inse venatoriulu si-scóse cutítulu si taiá sierpele in dóue.

* * (*Canii in Camciatca*) producu mai multe fólse decátu la noi. Acolo gasimu turme întregi de canii, prasiti a nume pentru scopuri economice. Celu-ce are cani bunii, se tiene domnu, câ-ci i póte prinde la caru, cum se prindu la noi canii séu boii; in altu tienutu canii suplinescu pe canii de posta. Ilustratiunea din înteriorulu nr. presinte infatísieza o scena de ast'a. Érn'a canii priési la caru mai au si acelu avantajiu, câ déca drumulu nu se mai póte cunósce din caus'a zapadai ce a acoperitu totu pamentulu, ei totu-si afla urmele drumului.

Glume si nu pré.

Cum sê fiu eu literatu?

Multe ori mi-vine mie
Ca sê scriu ce-va frumosu,
Ca sê scriu vr'o poesia
Cu unu spiritu amorusu :
Dar candu ieu condeiu 'n mana,
Si negrela si papiru,
Audu bucinulu câ suna
Sê esîmu la „exertîru!“

Si-apoi alta-data éra,
Candu am timpu, nu-su ocupatu ;
Despre lume, despre tiéra,
Vrere-asîu sê cantu nencetatu :
Ins' abié me punu la mésa,
Audu : „Domnule corporalu,
De scrisori de locu te lasa,
Si-mi dâ apa 'ntr'unu pocalu!“

Si ce-oiu face? I ducu apa,
Ca sê fia multiamitu,
Si me 'ntoreu apoi ingraba
Ca sê scriu ce n'am finitu ;
Dar acuma éra vine
Domnulu „Führer“ totu tinosu ...
„Vina — dîce catra mine —
Si me curatia frumosu!“

Mergu si-acolo, 'lu-curatiu dara,
Dieu de frica bucuros ;
De n'ascultu, o dî de véra
Am arestu întunecosu, —
Si-apoi tiene-te fartate,
Candu ajungi in acelu locu,
Osele te doru in spate,
Si te usci ca lemnu 'n focu.

Nóptea inca-i totu alarma,
Nu am pace de potioci,
Cari totu jóca prin casarma,
Si facu préda prin boconci.
Apoi spuneti-mi voi dara,
Dati-mi care-va vr'unu svatu,
Câ 'n viéti'a militara
Cum sê fiu eu literatu?

Ionu Tripa.

Unu omu robustu si sanetosu intra la unu domnu,
facêndu-i complimente umilite.

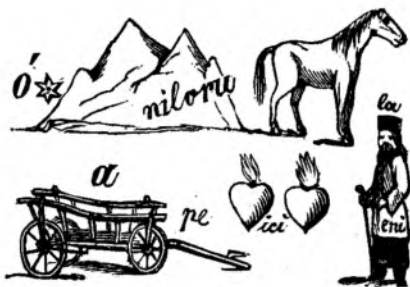
— Foculu ni-a mistuitu satulu, biseric'a, scól'a
si casele nóstre. Te rogu sê-mi dai unu ajutoriu câtu
de micu.

— Ai adevèrintia despre asta?

— Dorere, foculu acel'a ni-a mistuitu si adevè-
rinti'a.

Rebus.

De N. D. Corvinu.

Deslegarea gâcituri de semne din nr. 52 :

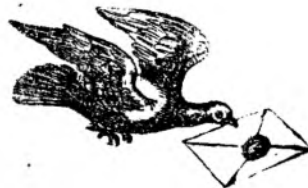
Tu copila esti unu sóre,
Si iubesci o scumpa flóre,
Ah! de-asîu fi aceea eu!

Tu sublima, bela dîna,
Te 'nchini la o stea senina,
De ce nu-su aceea eu?

I. C. Dragescu.

Deslegare buna primiramu de la dómnele si
domnisiórele: Valeria Bianu, Maria si Eufrosia Gro-
zescu, Paulina Pelle, Ana Branu, Anastasia Leonescu,
Silvia si Iulia Moldovanu, Ersilia Halitia, Amalia
Szabó; si de la dnii Ioanu Necsia, Demetriu Iosofu,
Dionisiu Branu.

Post'a Redactiunii.

Ploesci. Primesce multiamit'a nóstra. Dar te rogamu a ne
iertá, ca nu potemu publicá gacitur'a tramisa si deslegata de noi!

Pesta. V. D. Tóte se voru tramite catu mai curendu. To-
mulu V. din „Cav. N.“ acuma se brosiuréza.

Szereth. Bani de prenumeratiune au sositu numai acuma,
dar fóia s'a espedatu mai de multu.

Visulu meu. Ni se pare ca ai talentu, deci inainte — stu-
diandu. Asta numai cu corectiuni s'ar poté publicá, si noi n'avemu
timpu pentru asemene lucruri.

Nu sum diea. Nu dieu, ci o plagiatura pré temeraria, facuta
din unulu din nrii trecut'i ai foi nóstre.

P. Dorere, nu se poté publicá. Asta nu e poesia, ci prosa
rimata.

Suplementu: Romanulu: „De unde nu este
rentórcere“, cól'a III.

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a 1872. Piat'a Pesciloru, Nr. 9.